

Deel 1 Etiëkkode

Ek, _____, verbind my plegtig tot die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, en ek onderneem om die reg en die regstelsel te respekteer, te onderhou en te bevorder.

Ek verbind my daartoe om :

- hierdie gedragskode en al die reëls en regulasies van Anne Pienaar Gedenk Primêr skool getrou na te kom;
- hoë morele en etiese standaarde te handhaaf;
- daarna te streef dat my optrede altyd verantwoordelik en ter bevordering van die skool se goeie naam sal wees;
- my skoolwerk met ywer, pligsgetrouheid en toewyding te doen; en
- die nodige hofflikheid en respek teenoor alle personeel, medeleerders en besoekers te betoon.

Ek onderwerp my aan enige dissiplinêre maatreël indien ek sou versuim om enige bepaling of maatreël in die skool se gedragskode na te kom.

Geteken te Anne Pienaar Gedenk Primêr op hierdie _____dag van
_____ 2016.

_____
LEERDER

Deel 2

Gedragkode en -reëls

1. Inleiding

Hierdie dokument is die gedragkode van Anne Pienaar Gedenk Primêr soos die beheerliggaam dit op _____ goedgekeur het. Die beheerliggaam het die ouers, leerders en opvoeders van die skool oor die inhoud van die gedragkode geraadpleeg. Die gedragkode is opgestel in ooreenstemming met die toepaslike bepalings van die Grondwet van die Republiek van Suid Afrika, Wet 108 van 1996; die Suid-Afrikaanse Skolewet, Wet 84 van 1996 en die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, Wet 27 van 1996; Riglyne vir Gedragkode vir Leerders (Algemene Kennisgewing 776 in Staatskoerant 18900 van 15 Mei 1998); die Regulasies met betrekking tot Apparate vir Dwelmtoetsing en die Prosedure wat gevolg moet word (GK 1140 in Staatskoerant 31417 van 19 September 2008); Regulasies vir Veiligheidsmaatreëls by Openbare Skole (GK 1040 in Staatskoerant 22754 van Oktober 2001, soos gewysig) en toepaslike provinsiale wetgewing.

2. Doel

Hoewel die Staat verplig bly om opvoeding beskikbaar en toeganklik te maak, moet dit aangevul word met die toewyding en verbintenis van verantwoordelike rolspelers, naamlik opvoeders, leerders en ouers. Hierdie gedragkode is bedoel om sodanige toewyding en verbintenis te bevorder.

Die doel van hierdie gedragkode is om 'n gedissiplineerde en doelgerigte skoolomgewing te vestig wat toegewy is aan die bevordering en handhawing van die gehalte van die leerproses. Die gedragkode onderskryf die skool se missiestelling.

Leerders en hul ouers/voogde moet hulself van die skool se gedragkode en die bepalings daarvan vergewis. Sodra leerders by die skool ingeskryf is, is hulle onderworpe aan die gedragkode, en moet hulle dit stiptelik nakom. Indien leerders die gedragkode oortree of minag, sal daar ooreenkomstig die dissiplinêre prosedure vir leerders teen hulle opgetree word.

3. Gedragkode

Algemene reëls

- 3.1 Leerders sal hulle te alle tye as goeie ambassadeurs van die skool en ooreenkomstig die etiekkode van die skool gedra.
- 3.2 Terwyl leerders in die skool se drag of enige gedeelte daarvan geklee is wat voldoende is om hulle in die oë van die publiek met die skool te verbind, of terwyl leerders die skool verteenwoordig, hetsy direk of indirek, hetsy as deelnemers, ondersteuners, helpers, toeskouers of andersins, sal hulle hulself van enige gedrag weerhou wat die skool, personeel of hul medeleerders in 'n slegte lig kan stel.
- 3.3 In hul wisselwerking met die skoolhoof, adjunkskoolhoof, opvoeders en ander skoolpersoneel, moet leerders te alle tye die nodige hoflikheid en respek betoon en hulle weerhou van optrede wat op oneerbiedigheid of opstandigheid neerkom.
- 3.4 In hul wisselwerking met mekaar, moet leerders sover moontlik selfbeheersing aan die dag lê en wedersydse respek en verdraagsaamheid betoon. In die besonder moet leerders hulle weerhou van enige gedrag wat daarop gemik is om die fisiese, geestelike en morele welstand van enige ander leerder te skend, of wat daartoe kan aanleiding gee. Enige seksuele of onbehoorlike fisiese kontak tussen leerders op die skoolterrein of enige ander plek waar hulle as leerders van die skool uitgeken kan word, is streng verbode.

- 3.5 'n Opvoeder van die skool sal oor dieselfde regte as 'n ouer beskik wat betref die beheer en dissipline van die leerder volgens die gedragskode, sowel gedurende die leerder se skoolbywoning as gedurende enige skoolaktiwiteit.
- 3.6 Leerders mag nie in die klaskamer, saal of biblioteek eet of drink nie. Die kou van kougom gedurende skoolaktiwiteite is verbode.
- 3.7 Selfoongebruik gedurende skoolaktiwiteite is streng verbode. Selfone word voor skool by die kantoor ingegee, en na skool weer afgehaal. (Sien selfoonbeleid)
- 3.8 Die rook, besit en/of gebruik van tabakmiddels, drank, ander alkoholiese middels of dwelmmiddels gedurende enige skoolaktiwiteit of wanneer leerders in skooldrag geklee is, is verbode.
- 3.9 In geval dat leerders hulself aan 'n oortreding van hierdie gedragskode of die landswette skuldig gemaak het, het die skoolhoof die reg om sodanige leerders en/of die eiendom in hul besit vir enige gevaarlike wapens, gewere, dwelms of ander skadelike en gevaarlike middels, gesteelde goedere of pornografiese materiaal te deursoek wat die leerders moontlik op die skoolterrein kon bring. Sodanige leerders se menswaardigheid sal deurentyd gerespekteer word, en dus sal die deursoeking privaat, deur persone van dieselfde geslag, en in die teenwoordigheid van nóg 'n persoon geskied. Die deursoekingsproses en -uitkoms moet opgeteken word.
- 3.10 Enige optrede wat die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die skool onbillik benadeel, sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode beskou word.
- 3.11 Skuldigbevinding deur 'n hof aan 'n strafregtelike oortreding sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode beskou word.
- 3.12 Oortredings wat tot skorsing en/of uitsetting kan lei, sluit in, maar is nie beperk nie tot:
  - optrede wat ander se veiligheid bedreig en wat die regte van ander skend;
  - die besit, dreigement of gebruik van gevaarlike wapens;
  - die besit, gebruik, verhandeling of sigbare bewys van narkotiese of ongemagtigde dwelms, alkohol en bedwelvende middels van enige aard;
  - bakleiery, aanranding of mishandeling;
  - onsedelike gedrag of 'n gevloek;
  - enige vorm van haatspraak, seksisme, rassisme of ander antisosiale gedrag;
  - diefstal of die besit van gesteelde goedere, wat die diefstal of besit van toets- of eksamenvraestelle voor sodanige toets of eksamen insluit;
  - onregmatige optrede teenoor en/of vandalisme, die vernietiging of beskadiging van skool eiendom wat die aanbring van enige graffiti insluit;
  - oneerbiedigheid, aanstootlike gedrag en verbale mishandeling gerig teen opvoeders of ander skoolpersoneel of -leerders;
  - herhaalde oortredings van skoolreëls of hierdie gedragskode;
  - strafregtelike en onderdrukkende gedrag, soos verkragting en geslagsgebaseerde teistering;
  - viktimisasie, afknouery en intimidasie van ander leerders;
  - die oortreding van eksamenreëls; en
  - opsetlike en bewuste verstrekking van vals inligting, of die vervalsing van dokumente, ten einde onbehoorlike voordeel te bekom.

4. Klasreëls

- 4.1 Die klasopvoeder moet klasreëls opstel wanneer hierdie gedragskode aanvaar word, en aan die begin van elke daaropvolgende skooljaar.
- 4.2 Die klasreëls moet skriftelik opgestel word en –

- 4.2.1 in duidelik leesbare skrif op 'n prominente plek in die klaskamer aangebring word; en
- 4.2.2 aan alle leerders en hul ouers beskikbaar gestel word.
- 4.3 Leerders moet stiptelik en volledig voldoen aan die klasreëls sowel as enige mondelinge opdragte wat die klasopvoeder of enige personeellid gee, en wat redelikerwys noodsaaklik is om hierdie gedragskode uit te voer en/of om die skool behoorlik en professioneel te bestuur.
- 4.4 Enige oortreding van die klasreëls sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode en skoolreëls beskou word.

5. Reëls met betrekking tot voorkoms en skooldrag

5.1 Skooldrag

- 5.1.1 Die voorgeskrewe skooldrag moet gedurende skoolure én ander skoolaktiwiteite soos wat die beheerliggaam bepaal, gedra word.
- 5.1.2 Skooldrag moet altyd skoon en netjies wees.
- 5.1.3 Kleredragreëls
- 1 Die rok kan vervang word met 'n blou romp en blou hemp. Daar mag 'n skool trui of 'n V-nek "pullover" daarby gedra word.
  - 2 Romplengte, nie korter as 8cm bokant knie,(4 vingers vanaf grond wanneer leerder kniel.) Romp moet in die MIDDEL van liggaam wees en nie op die HEUP nie.
  - 3 Skooldrag:

Seuns: Winter: Sweetpak van skool, lang vaal broek, blou hemp, skool "pull – over", reenbaadjie, skool trui., grys sokkies, swart skool skoene
 Somer: Kort mou blou hemp en kort vaal skool broekie
 Sport: Sportdrag soos voorsien deur die skool

Dogters: Winter: Sweetpak van skool, romp/rok, skool "pull – over", skool trui, reenbaadjie, swart kouse, swart skool skoene
 Somer: Rok / romp met blou kort mou hemp.
 Sport: Sportdrag soos voorsien deur skool
- 5.1.4 Geen musse of hoofbedekkings mag gedra word nie.(indien vooraf gereël nie)
- 5.1.5 Die beheerliggaam kan na goeddunke toestemming verleen dat leerders by sekere geleenthede burger-/gewone drag dra. Sodanige drag moet netjies en welvoeglik wees.

5.2 Voorkoms

Dogters

Hare

- haarkleur moet te alle tye natuurlik vertoon. Geen onnatuurlike strepe word toegelaat nie.
- Hare wat oor die kraag hang, moet vasgemaak word.
- Slegs haarbykomstighede (linte, kammetjies en bolletjies) wat by die skool se kleure pas, mag gedra word,dws, geel, blou, wit.
- Hare moet stewig vasgemaak wees.
- Geen musse mag gedra word, indien vooraf gereël nie.
- Enige mus wat wederregtelik gedra word, sal gekonfiskeer en bewaar word. Dit kan aan die einde van 'n kwartaal deur afgehaal word, of deur die ouers/voog direk na die konfiskering.

Seuns

- Hare moet kort en netjies geknip wees.
- Die gedeelte om die ore moet skoongeknip wees. Hare mag nie aan die ore raak wanneer die hare regaf gekam word nie.
- Wanneer die hare afgekam word, mag dit nie die wenkbroue raak nie.
- Wangbaard (“sideburns”) tot by die middle kan van die oor strek.
- Hare moet agter reëlmatig opgesny word.
- Hare mag nie uitermate van die kop wegstaan nie. Geen vreemde haarstyle word toegelaat nie.
- Haarstyle wat onder uitgeskeer of -geknip word, oftewel “undercuts”, is verbode.
- Haarkleur moet te alle tye natuurlik vertoon. Geen onnatuurlike strepe word toegelaat nie.
- Geen musse mag gedra word, indien vooraf gereël nie.
- Enige mus wat wederegterlik gedra word, sal gekonfiskeer en bewaar word. Dit kan aan die einde van ‘n kwartaal deur die leerder afgehaal word, of deur die ouers/voog direk na die konfiskering.

5.2.2 Juwele

- Geen juwele, soos ringe, armbande (rekkies óf leer) of kettings, word toegelaat nie.
- Slegs polshorlosies word toegelaat. Die polshorlosie kan enige kleur wees solank dit nie onnodige aandag op jou vestig nie.
- Die dra van liggaamsjuwele, soos neus-, tong- en wenkbroujuwele, is verbode. Wat ooringe vir dogters betref, mag slegs een goue of silwer knoppie of standaard- goue of silwer ringetjie per oor gedra word, en wel in die onderste gaatjie indien daar meer as een is.
- Geen steentjies van enige aard word toegelaat nie.
- Enige juwele wat wederegterlik gedra word, sal gekonfiskeer en bewaar word. Dit kan aan die einde van ‘n kwartaal deur die leerder afgehaal word, of deur die ouers/voog direk na die konfiskering.

5.2.3 Naels

- Naels mag nie oor die vingerpunte steek nie.
- Seuns mag geen naellak dra nie. Dogters mag kleurlose naellak dra.

5.2.4 Grimering

- Geen maskara, oogomlyner of blosser word toegelaat nie.

6. Sport- en buitekurrikulêre aktiwiteite

6.1 Deelnemers aan sport- en buitemuurse aktiwiteite

- 6.1.1 Leerders wat gekies word om die skool as deelnemers in enige sport- of ander buite kurrikulêre aktiwiteite te verteenwoordig, moet gedurende en ná deelname aan sodanige aktiwiteit in die sportdrag, skooldrag of ander voorgeskrewe drag geklee wees soos wat die opvoeder wat vir daardie aktiwiteit verantwoordelik is, bepaal.
- 6.1.2 Alle leerders wat aan voormelde aktiwiteite deelneem, sal lojaal wees teenoor die skool en mededeelnemers. In die besonder moet deelnemers betyds en stiptelik by die plek aanmeld waar die aktiwiteit plaasvind of van waar deelnemers na die betrokke plek van deelname vertrek. Leerders wat gekies is om die skool in aktiwiteit te verteenwoordig kan slegs van bywoning verskoon word indien ‘n skriftelike verskoning vooraf aan die sporthoof oorhandig word. Onvermydelike afwesigheid van ‘n aktiwiteit sal slegs verskoon word indien die sport- of kultuurhoof nie later nie as drie dae na afloop van die betrokke

aktiwiteit 'n skriftelike verskoning ontvang.

- 6.1.3 Leerders wat die skool by sportaktiwiteite verteenwoordig, sal te alle tye hoflik optree teenoor, en aan die beslissings, voorskrifte en opdragte voldoen van:
    - 6.1.3.1 die sporthoof en die opvoeder wat by die bepaalde sport betrokke is;
    - 6.1.3.2 die skeidsregter of beoordelaar ten aansien van die betrokke aktiwiteit; en
    - 6.1.3.4 die spankaptein.
  - 6.1.4 Alhoewel daar aanvaar word dat leerders wat aan sportaktiwiteite deelneem dit met oorgawe en volle inspanning doen, moet sodanige leerders steeds selfbeheersing en dissipline aan die dag lê. In die besonder moet leerders hulle van enige onsportiewe gedrag, vuil of beledigende taal, betrokkenheid in gevegte of voorvalle, of enige vuil of onbehoorlike spel weerhou.
- 6.2 Toeskouers en ondersteuners by sport- en ander buitekurrikulêre aktiwiteite
- 6.2.1 Alle leerders wat enige skoolaktiwiteit as toeskouers of ondersteuners bywoon, sal, benewens die nakoming van die bepalings van hierdie gedragskode, hulle van ontwrigtende, onbehoorlike, opstandige, onnodig opruiende of onbetaamlike gedrag weerhou. In die besonder mag leerders nie negatief op die beslissings van beoordelaars of skeidsregters reageer nie.
  - 6.2.2 Leerders wat enige skoolaktiwiteit as toeskouers of ondersteuners bywoon, sal hulle onderwerp aan en neerlê by enige opdragte en aanwysings wat hulle voor, gedurende én na afloop van die betrokke aktiwiteit ontvang van die skoolhoof, enige opvoeder, ander skoolleiers, of ouers wat die skoolhoof aangestel het om met die vervoer, toesig of beheer van leerders te help wat na of van die betrokke aktiwiteit vervoer word, of dit bywoon.
  - 6.2.3 Bostaande reëls geld ook enige deelname aan enige ander buitekurrikulêre aktiwiteite buiten sport, behalwe waar dit ooglopend nie van toepassing is nie.

7. Skooleiendom

7.1 Skooleiendom sluit die volgende in:

- 7.1.1 Die grond en geboue wat deur die skool beset word sowel as enige permanente aanhegting aan sodanige grond en geboue

Alle ander eiendom, wat toerusting, boeke, voorraad, motorvoertuie en dies meer insluit, wat die skool besit, huur of berg, of vir die beskadiging of verlies waarvan die skool wetlik aanspreeklik gehou kan word

- 7.2 Aangesien die skool ontwikkel en opgerig is vir gebruik deur alle leerders wat daar skoolgaan, is alle leerders verplig om alles in hul vermoë te doen om die skool se eiendom te bewaar, sodat dit tot voordeel van alle huidige en toekomstige leerders van die skool gebruik kan word.
- 7.3 Geen leerder mag enige skooleiendom van die skoolperseel verwyder sonder die vooraftoestemming van die skoolhoof of 'n opvoeder van die skool nie.
- 7.4 Leerders mag nie enige eiendom van die personeel van die skool, medeleerders, besoekers aan die skool, of lede van die publiek hanteer, beskadig, merk, skend of vernietig nie. Hierdie reël geld eiendom op die skoolterrein, in die onmiddellike omgewing van die skool, by of naby die plek van enige skoolaktiwiteit, sowel as enige voertuig waarmee leerders vervoer word en die eiendom daarop.
- 7.5 Leerders mag nie enige skooleiendom beskadig, skend of vernietig nie. Enige leerder wat enige skooleiendom opsetlik misbruik, beskadig of verniel, moet dit vervang of daarvoor betaal. Vernietiging en/of beskadiging van eiendom is 'n strafbare oortreding.

8. Skoolkennisgewings

- 8.1 ***Alle leerders is verplig om alle kennisgewings wat die beheerliggaam, skoolhoof of 'n opvoeder van die skool vir dié doel aan leerders uitreik, aan hul ouers te oorhandig, en om enige ontvangserkenning wat die ouers moet voltooi, stiptelik aan die klasopvoeder te voorsien.***

9. Skoolwerk en huiswerk

- 9.1. Daar sal te alle tye 'n ordelike atmosfeer in die klaskamer heers. Leerders mag nie onderrig versteur of verhinder nie.
- 9.2. Leerders moet klasopdragte stiptelik nakom.
- 9.3. Alle leerders sal 'n huiswerkboek ingevolge die skoolhoof of klasopvoeder se voorskrifte hou en bywerk.
- 9.4. Leerders moet die voorgeskrewe huiswerk doen en dit stiptelik teen die bepaalde spertyd by die betrokke opvoeder indien. Versuim om aan hierdie reël te voldoen kan slegs verskoon word indien die leerder op die dag waarop die huiswerk voltooi moes gewees het, 'n skriftelike nota van sy/haar ouers met 'n aanvaarbare verduideliking vir die versuim aan die opvoeder oorhandig.
- 9.5. Alle leerders moet hul voorgeskrewe skoolwerk met ywer, pligsgetrouheid en toewyding doen om sodoende 'n deurlopende werksetiek te ontwikkel. Versuim om aan hierdie reël te voldoen, sonder 'n aanvaarbare verskoning, sal as 'n oortreding van hierdie reël beskou word.
- 9.6. Leerders is verplig om enige werk wat hulle misgeloop het, so spoedig moontlik in te haal.
- 9.7. Leerders beweeg vinnig in enkelgelid van die een klas na die volgende. Gesels in groepe of kledkamerbesoeke gedurende klasruilings is nie toelaatbaar nie.

10. Toetse en eksamens

- 10.1. Alle leerders is verplig om hulle aan die toetse en eksamens wat deur die opvoeders aan hulle opgedra word, te onderwerp. Versuim om aan hierdie reël te voldoen sal slegs in uitsonderlike gevalle verskoon word, mits die ouers van die betrokke leerder op die vroeë moontlike geleentheid 'n volledige en aanvaarbare skriftelike verduideliking aan die skoolhoof oorhandig.
- 10.2. Leerders moet hulle met die afneem van toetse of eksamens van enige vorm van oneerlikheid weerhou.

11. Stiptelikheid

- 11.1 Leerders sal op die bestemde tyd aan die begin van die skooldag en met die aanvang van enige ander skoolaktiwiteit opdaag. Wanneer leerders laat kom, moet hulle 'n skriftelike verskoning van hul ouers verskaf. Leerders wat laat opdaag, moet eers by die kantoor aanmeld voordat hulle na hul betrokke klas gaan.

12. Afwesigheid van skool

- 12.1. Leerders mag slegs in uitsonderlike gevalle afwesig wees van die skool, en dan ook slegs met die toestemming van die skoolhoof, of sy/haar verteenwoordiger indien die skoolhoof nie beskikbaar is nie.

- 12.2. Afwesigheid van die skool sonder 'n aanvaarbare verskoning word as stökkiesdraaiery beskou, wat streng verbode is.
- 12.3. Leerders wat vir een tot drie agtereenvolgende dae van die skool afwesig is, moet met hul terugkeer 'n skriftelike verduideliking van hul ouers voorlê. Afwesigheid vir meer as drie agtereenvolgende dae sal slegs verskoon word indien 'n brief deur 'n geregistreerde mediese praktisyn voorgelê word, buiten in die geval van dood of trauma in die leerder se gesin of om ander 'n rede wat deur die skoolhoof goedgekeur word.

13. Omgewing

- 13.1. Leerders het die reg op 'n veilige omgewing en skool wat bevorderlik is vir opvoeding.
- 13.2. Leerders mag nie die skoolgronde of -geboue bemors nie.
- 13.3. Leerders wat toeskouers of ondersteuners by enige skoolaktiwiteit is, moet die terrein wat hulle beset netjies en skoon agterlaat, en moet seker maak dat alle rommel opgeruim en in vullishouers geplaas word.
- 13.4. Leerders moet toilette skoon agterlaat.
- 13.5. Enige optrede of versuim deur leerders wat 'n gesondheids gevaar vir ander leerders veroorsaak of moontlik kan veroorsaak, moet vermy word.
- 13.6. Geen slagspreuke (graffiti), plakkers, plakkate en dergelike dinge mag sonder die toestemming van die skoolhoof of dagbestuur op enige oppervlak by die skool aangebring word nie.
- 13.7. Leerders moet gehoor gee aan die redelike opdragte van die skoolhoof, enige opvoeder, lid van die VRL of 'n ander skoolleier met betrekking tot die handhawing van 'n skoon en higiëniese skoolomgewing.

14. Vrystelling van bepalings van die gedragskode

- 14.1. Leerders kan op kulturele, godsdienstige of mediese gronde skriftelik by die beheerliggaam aansoek doen om algehele of gedeeltelike vrystelling van een of meer van die items wat in die gedragskode vervat is.
  - 14.2. Sodanige aansoek moet volledige redes én stawende bewyse insluit. Die bewyslas rus dus op die leerder om die aansoek om vrystelling te staaf.
  - 14.3. Aansoeke om vrystelling sal slegs aan die begin van elke skooljaar oorweeg word, tensy dringendheid of veranderende omstandighede aangevoer kan word.
  - 14.4. In die oorweging van 'n aansoek om vrystelling sal die beheerliggaam geregtig wees om enige inligting in te win wat hy vir 'n regverdigte beoordeling van die aansoek kan nodig ag.
  - 14.5. Die beheerliggaam sal die aansoek om vrystelling met die nodige erns en verantwoordelikheid, en binne die raamwerk van die Grondwet en hofuitsprake oorweeg, en die leerder skriftelik van sy besluit inlig.
15. In geval van die oortreding van enige bepaling in hierdie gedragskode sal die voorgeskrewe dissiplinêre prosedure gevolg word.

Deel 3

Prosedure vir dissiplinêre optrede teen leerders

In geval van die oortreding van enige bepaling wat in die gedragskode vir leerders voorgeskryf word, moet hierdie dissiplinêre prosedure gevolg word. Vir die toepassing van hierdie dissiplinêre prosedure word wangedrag in drie kategorieë verdeel. Dit stem ooreen met die verskillende dissiplinêre stappe wat gedoen kan word en die verskillende prosedures wat gevolg kan word in die hantering van wangedrag.

Enige verwysing na die beheerliggaam in hierdie dissiplinêre prosedure sluit die dissiplinêre komitee van die beheerliggaam in.

1. Dissiplinêre optrede

1.1 Minder ernstige oortredings

1.1.1 Kategorie A-wangedrag

Enige oortreding van 3.1, 3.6–3.7, 4, 5, 6.1.1–6.1.3, 6.2.2, 8, 9, 10, 12.1, 13, 14.2, 14.3 en 14.7 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na 'n opvoeder van die skool verwys word, en is sodanige opvoeder by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) 'n Mondelinge of skriftelike waarskuwing
- b) Skoolwerk onder toesig wat tot die leerder se vordering by die skool sal bydra én die skoolomgewing sal verbeter, met dien verstande dat die ouers betyds ingelig en die veiligheid van die kind verseker word
- c) Die uitvoer van pligte deur die oortreder ten gunste van die persoon/instansie wat deur die oortreding benadeel is
- d) Opskorting van deelname aan skoolaktiwiteite, soos sport en kultuur (wat sosiale geleenthede uitsluit)

1.1.2 Kategorie B-wangedrag

Enige oortreding van 3.2–3.4, 9, 6.2.1, 7.2–7.5, 13, 14.4 en 14.6 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na die skoolhoof verwys word, en is die skoolhoof by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) Enige van die strafmaatreëls in 1.1.1(a) tot (d) hier bo, waartoe die volgende bygevoeg kan word:
- b) Uitsluiting van deelname aan sosiale geleenthede van die skool
- c) Ooreengekome, bekostigbare vergoeding
- d) Die herstel of vervanging van beskadigde eiendom
- e) Gemeenskapsdiens vir tot ses uur

1.2 Ernstige oortredings

1.2.1 Kategorie C-wangedrag

Enige oortreding van 3.12 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na die beheerliggaam verwys word, en is die beheerliggaam by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) Enige van die strafmaatreëls in 1.1.1(a) tot (d) en 1.1.2(b) tot (d) hier bo, waartoe die volgende bygevoeg kan word:
- b) In geval van die oortreding van die gedragskode deur en ander skoolleiers:
Saam met of as alternatief vir bogenoemde, skorsing van pligte vir 'n tydperk

van tot ses weke, of afdanking en permanente verwydering uit die VRL of 'n ander leiersamp in die skool

- c) Na afloop van 'n verhoor waarin enige leerder skuldig bevind is aan die oortreding van die bepalings van die gedragskode, kan die beheerliggaam sodanige leerder enige van voormelde strawwe oplê, of die leerder skors, of by die Onderwyshoof aanbeveel dat die leerder uit die skool uitgesit word.

1.2.2 Indien daar op slegs skorsing as 'n straf besluit word, kan die beheerliggaam die leerder vir tot sewe skooldae skors.

1.2.3 Indien die beheerliggaam besluit om die uitsetting van die leerder by die Onderwyshoof aan te beveel kan die beheerliggaam die leerder vir 'n redelike tydperk van tot veertien skooldae skors, hangende die Onderwyshoof se beslissing.

2. Voorkomende skorsing

Die beheerliggaam kan, op redelike gronde en as 'n voorsorg maatreël, 'n leerder wat vermoedelik ernstige wangedrag (kategorie C) gepleeg het vir tot sewe skooldae van skoolbywoning skors, maar kan slegs sodanige skorsing oplê nadat die leerder 'n redelike geleentheid ontvang het om verhoër in verband met sodanige skorsing aan die beheerliggaam te rig.

3. Dissiplinêre verhoor

3.1 Voorlopige ondersoek

Wanneer 'n leerder na bewering of vermoedelik 'n ernstige oortreding (kategorie C) begaan het, kan die skoolhoof 'n ondersoekbeampte aanstel. Laasgenoemde sal inligting insamel sodat die skoolhoof kan besluit of 'n dissiplinêre verhoor nodig is.

3.2 Verhoor

3.2.1 Die ondersoekbeampte stel 'n klagstaat op, en die ouers en leerder ontvang skriftelik kennis van die klag en die plek, datum en tyd van die verhoor. Hierdie reëlings word in oorleg met die dissiplinêre komitee getref.

3.2.2 Die kennisgewing moet genoeg inligting bevat oor die datum, plek en aard van die beweerde oortreding.

3.2.3 Minstens vyf skooldae moet tussen die oorhandiging van die kennisgewing en die verhoor verloop.

3.2.4 Die beheerliggaam stel die dissiplinêre komitee aan. Die voorsitter van die komitee moet 'n lid van die beheerliggaam wees. Die dissiplinêre komitee sal die bevoegdheid hê om die dissiplinêre verhoor namens die beheerliggaam te behartig en af te handel, so volledig asof dit deur die beheerliggaam self gedoen is, en sal geregtig wees om alles te doen wat die beheerliggaam kragtens toepaslike wetgewing mag doen, wat insluit die oplegging en afdwinging van enige strafmaatreël en die aanbeveling van uitsetting by die Onderwyshoof.

Hierdie delegasie van bevoegdheid belet egter nie die beheerliggaam om sodanige bevoegdhede self uit te oefen nie.

- 3.2.5 Die leerder moet deur sy/haar ouer of 'n persoon wat deur die ouer aangewys word, bygestaan word. In geval van ernstige oortredings het die leerder die reg om aansoek te doen om deur 'n regsverteenwoordiger of ander persoon wat deur die ouer van die leerder aangewys word, verteenwoordig te word. Sodanige aansoek moet minstens twee skooldae voor die aanvang van die verhoor aan die voorsitter van die dissiplinêre komitee gerig word. Geen ander persone behalwe bogenoemde mag die verhoor namens die beskuldige leerder bywoon nie.
  - 3.2.6 Wanneer 'n leerder regsverteenwoordiging het, kan die leerder die dissiplinêre prosedure verkort deur 'n pleit-en-vonnis-ooreenkoms met die voorsittende beampte te sluit.
  - 3.2.7 Benewens minderjarige leerders se reg om deur middel van tussengangers te getuig, soos dit in artikel 8(7)–(9) van die Skolewet uiteengesit word, sal minderjarige leerders (hetsy as beskuldigdes of as getuies) ook geregtig wees om gedurende dissiplinêre verrigtinge deur hul ouers of 'n opvoeder van hul keuse bygestaan te word. 'n Persoon wat 'n leerder bystaan, sal egter nie geregtig wees om enige vrae namens die leerder te beantwoord of die dissiplinêre komitee toe te spreek nie.
  - 3.2.8 Leerders wat by dissiplinêre verrigtinge betrokke is, sal ook geregtig wees op ondersteuning, advies en berading deur opvoeders wat vir daardie doel deur die skoolhoof of die beheerliggaam aangewys is, met dien verstande dat sodanige opvoeder nie die leerder by die dissiplinêre verhoor mag bystaan tensy die ouer van die leerder die opvoeder daartoe magtig nie.
  - 3.2.9 Indien die leerder en/of sy/haar ouers en/of verteenwoordiger ondanks behoorlike kennisgewing afwesig is, kan die verhoor in hul afwesigheid voortgaan.
  - 3.2.10 Die verhoor moet billik en regverdig wees, en sal volgens die voorskrifte van die toepaslike provinsiale wetgewing geskied. Die aanklaer en leerder (of die leerder se verteenwoordiger namens die leerder, indien van toepassing) moet die geleentheid gegun word om hul saak te stel, kan vrae aan getuies stel, kan getuies roep, en kan dokumente wat op die saak betrekking het, ondersoek of voorlê.
  - 3.2.11 Die lede van die dissiplinêre komitee sal self ook geregtig wees om getuies te roep, bykomende getuies of getuienis aan te vra, vrae aan getuies te stel, of enige aspek verder te ondersoek of te laat ondersoek wat billikheid en regverdigheid kan bevorder.
  - 3.2.12 Nadat die getuienis aangehoor is, neem die komitee 'n besluit oor die leerder se skuld of onskuld. Vir doeleindes hiervan, of vir doeleindes van 'n beslissing oor enige geskil wat gedurende die verrigtinge ontstaan, sal die komitee geregtig wees om vir 'n redelike tydperk te verdaag ten einde sy beslissing te oorweeg. Sodanige oorweging sal agter geslote deure geskied en slegs deur lede van die komitee bygewoon word.
  - 3.2.13 Indien die leerder skuldig bevind word, sal die leerder en die aanklaer nóg 'n geleentheid ontvang om getuienis aan te bied en/of verhoër te rig oor versagtende en verswarende omstandighede wat die komitee in ag moet neem ten einde 'n gepaste straf op te lê. Ten einde 'n gepaste straf te oorweeg, sal die komitee geregtig wees om weer vir 'n redelike tydperk te verdaag. Sodanige oorweging sal ook agter geslote deure geskied en slegs deur lede van die komitee bygewoon word.
- 3.3 Uitspraak en strafmaatreël
- 3.3.1 In geval van 'n skuldig bevinding moet die beslissing van die dissiplinêre komitee, wat die opgelegde sanksie insluit, binne hoogstens vyf skooldae skriftelik aan die leerder en sy/haar ouers en die aanklaer oorgedra word.
  - 3.3.2 Ondanks enige skuldigbevinding en strafmaatreël wat deur die beheerliggaam opgelê word, kan enige belanghebbende enige oortreding van die gedragskode wat op 'n strafregtelike oortreding kan neerkom, vir ondersoek na die Suid-Afrikaanse Polisie diens verwys.

4. Interne appèl

- 4.1 'n Party wat ontevrede is met die uitslag van dissiplinêre verrigtinge voor die beheerliggaam se dissiplinêre komitee sal die reg hê om binne 24 uur nadat hy/sy die skriftelike uitslag ontvang het, skriftelik by die voorsitter van die beheerliggaam teen die bevinding, die opgelegde strafmaatreël, of albei, te appelleer.
- 4.2 Die kennisgewing van appèl moet die gronde vir die appèl duidelik uiteensit.
- 4.3 Binne 24 uur ná ontvangs van die kennisgewing van appèl moet die voorsitter van die beheerliggaam 'n appèl komitee saamstel wat uit 'n lid van die beheerliggaam as voorsitter, en minstens twee ander kundige persone bestaan. Die lede van die dissiplinêre komitee wat die saak aangehoor het, kan nie in die appèlkomitee ook dien nie.
- 4.4 Die voorsitter van die beheerliggaam moet die kennisgewing van appèl aan die voorsitter van die appèlkomitee en die ander party in die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee oorhandig, en toesien dat die rekord van die dissiplinêre verrigtinge tot die appèlkomitee se beskikking gestel word.
- 4.5 Die ander party sal geregtig wees om binne 24 uur ná ontvangs van die kennisgewing van appèl in reaksie daarop verhoë aan die voorsitter van die appèlkomitee te rig.
- 4.6 Die appèlkomitee sal by oorweging van die appèl beperk wees tot 'n oorweging van die rekord van die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee, die kennisgewing van appèl, en enige verhoë wat die ander party voorlê.
- 4.7 Enige party wat verdere getuienis wat nie deel uitmaak van die rekord van die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee nie, vir oorweging aan die appèlkomitee wil voorlê, moet skriftelik om toestemming by die voorsitter van die appèlkomitee aansoek doen. In geval van die appellant moet sodanige aansoek in die kennisgewing van appèl vervat wees, en in geval van die ander party moet dit binne 24 uur ná oorhandiging van die kennisgewing van appèl geskied.
- 4.8 Die aansoek om nuwe getuienis voor te lê moet 'n volledige verduideliking bevat waarom die getuienis nie gedurende die dissiplinêre verrigtinge beskikbaar was of aangebied is nie, moet die aard van die getuienis uiteensit, en moet die tersaaklikheid van die getuienis vir die oorweging van die appèl uiteensit.
- 4.9 Die appèlkomitee moet binne sewe skooldae ná ontvangs van die kennisgewing van appèl sy besluit skriftelik aan die partye bekend maak.
- 4.9 Enige strafmaatreël wat deur die dissiplinêre komitee opgelê is, word opgeskort hangende die beslissing van die appèlkomitee.
- 4.10 Met die oorweging van die appèl kan die appèlkomitee:
- a) die beslissing van die dissiplinêre komitee oor die skuldig- of onskuldigbevinding en/of strafmaatreël ter syde stel of handhaaf;
  - b) 'n alternatiewe strafmaatreël oplê (wat 'nswaarder straf insluit); en
  - c) enige ander beslissing gee wat die appèlkomitee in die omstandighede as billik of regverdig ag.

5 Algemene bepalinge

Die beheerliggaam moet behoorlik van die dissiplinêre verrigtinge rekord hou. Vir hierdie doel kan die beheerliggaam 'n persoon aanwys om die verrigtinge te notuleer of elektronies op te neem. Sodanige persoon sal nie deel uitmaak van die komitee nie.

Geteken te Anne Pienaar Gedenk Primêr op hierdie _____ dag van _____
2016.

_____
Beheerliggaamvoorsitter

_____
Skoolhoof

Deel 4

Voorbeelde

1. Kennisgewing van 'n dissiplinêre verhoor
2. Kennisgewing van die uitslag van 'n dissiplinêre verhoor
3. Pleit- en vonnisooreenkoms

KENNISGEWING VAN DIE DISSIPLINÊRE VERHOOR VAN 'N LEERDER, GEDRUK OP DIE BRIEFHOOF VAN DIE SKOOL

Naam van die leerder:

Adres:

Vir handaflewering

Kennisgewing van 'n dissiplinêre verhoor

Neem asseblief kennis dat u op die datum, tyd en plek onderaan hierdie kennisgewing voor die dissiplinêre komitee van die beheerliggaam moet verskyn om te antwoord op die klagte(s) wat teen u ingebring is, waarvan die besonderhede hier onder verskyn:

Klag(te)

U word van wangedrag aangekla aangesien u na bewering:

- 1 reël _____ (*vul reëlnommer in*) van die skool se gedragskode op _____
(*vul datum van oortreding in*) te _____ (*vul plek van oortreding in*) oortree het deur
_____ (*gee bondige opsomming van die besonderhede van die oortreding*); en
- 2 (*Herhaal bostaande indien nóg oortredings beweer word.*)

Let asseblief op die volgende:

1. U is geregtig om gedurende die verrigtinge deur u ouer of iemand wat deur u ouer aangewys is, verteenwoordig te word.
2. Indien u van plan is om van regsverteenvoording gebruik te maak, moet die proses vir toestemming daarvoor soos dit in die skool se gedragskode voorgeskryf word, gevolg word. U sal self vir die koste van u regsverteenvoording verantwoordelik wees.
3. U sal geregtig wees om getuies wat teen u kan getuig, te ondervra; om self te getuig; om u eie getuies te roep; om dokumentêre getuienis wat teen u aangebied kan word, te ondersoek, en ook self dokumentêre getuienis voor te lê.

4. Dit is u verantwoordelikheid om toe te sien dat getuies wat u wil roep om namens u te getuig, by die verrigtinge teenwoordig is en bly so lank as wat hul teenwoordigheid vereis word.
5. U sal daarop geregtig wees om die komitee oor enige aangeleentheid met betrekking tot die verrigtinge toe te spreek.
6. Die taal waarin die ondersoek gehou sal word, is die taal van die skool. Indien u die dienste van 'n tolk sou benodig, moet u self daarvoor sorg.
7. Indien u versuim om die verrigtinge by te woon of tot die afhandeling daarvan teenwoordig te wees, kan die verrigtinge in u afwesigheid voortgesit en afgehandel word.
8. Dit is u verantwoordelikheid om u te vergewis van die skool se reëls met betrekking tot dissiplinêre verrigtinge, soos dit in die skool se gedragskode vervat word.
9. Woon asseblief die verrigtinge in skooldrag by.

Datum van verhoor:

Tyd van verhoor:

Plek van verhoor:

_____

_____

SKOOLHOOF

DATUM

Ek, _____, erken hiermee ontvangs van die brief op _____.

_____

Handtekening van leerder

_____

Handtekening van ouer

**KENNISGEWING VAN DIE UITSLAG VAN DIE DISSIPLINÊRE VERHOOR VAN 'N
LEERDER, GEDRUK OP DIE BRIEFHOOF VAN DIE SKOOL**

Naam van die leerder:

Naam van die aanklaer:

Adres:

Vir handaflewering

Kennisgewing van die uitslag van 'n dissiplinêre verhoor

Ontvang asseblief kennis van die uitslag van die dissiplinêre verhoor op _____ (*vul datum in*) met betrekking tot die klagte(s) wat teen _____ (*vul naam van leerder in*) ingebring is.

Klag(te)

1. (*Vul 'bloot skuldig' of 'onskuldig' in.*)
2. (*Herhaal bostaande indien nóg oortredings beweer is.*)

Redes vir die bevinding:

(*Verskaf volledige redes vir die komitee se bevinding.*)

Straf

Die straf wat u opgelê word, is soos volg:

1. (*Vul die besonderhede van die straf in.*)
2. (*Herhaal bostaande indien nóg skuldigbevindings uitgebring is.*)

Redes vir die straf

(*Verskaf volledige redes vir die komitee se besluit oor die straf.*)

_____

_____

Voorsitter: Dissiplinêre komitee

DATUM

Ek, _____, erken hiermee ontvangs van die brief op _____.

_____

_____

Handtekening van leerder

Handtekening van ouer

_____

Handtekening van aanklaer

Pleitooreenkoms tussen die beheerliggaam van Anne Pienaar Gedenk Primer en _____(leerder)

1. INLEIDING

Aangesien:

1.1 die leerder van _____ (*sit die besonderhede van die klag/klagte hier uiteen*) aangekla word,

kom die partye hierin nou soos volg ooreen:

2. OORLEGPLEGING

2.1 Die aanklaer, _____(naam), is skriftelik deur die beheerliggaam daartoe gemagtig om met die leerder te onderhandel en 'nooreenkoms aan te gaan.

2.2 Die aanklaer en die leerder, wat deur _____ (prokureur) verteenwoordig word, het onderhandel en hierdie ooreenkoms aangegaan met betrekking tot 'n pleit van skuldigheid deur die leerder en 'ngepaste straf wat deur die beheerliggaam opgelê sal word.

2.3 Die aanklaer het met die beheerliggaam en die betrokke slagoffer (*indien 'n medeleerder/die skool of iemand anders as gevolg van die leerder se optrede skade gely het*) oorleg gepleeg en hulle die geleentheid gebied om aanbevelings oor die inhoud van die ooreenkoms te maak. Die betrokke partye is tevrede met die inhoud van die ooreenkoms.

3. DIE LEERDER SE REGTE

3.1 Die leerder erken dat hy/sy voor die aangaan van hierdie ooreenkoms ten volle van die volgende regte ingelig was:

3.1.1 Dat hy/sy onskuldig geag word totdat hy/sy op oorwig van waarskynlikehede skuldig bewys word

3.1.2 Dat hy/sy kan swyg en nie gedurende die verrigtinge hoef te getuig nie

3.1.3 Dat hy/sy nie verplig word om selfbeskuldigende getuienis af te lê nie

3.1.4 Dat hy/sy nie verplig word om hierdie ooreenkoms aan te gaan nie

4. OPSOMMING VAN DIE TERSAAKLIKE FEITE

SIT FEITE HIER UITEEN

5. PLEIT EN FORMELE ERKENNING

- 5.1 Die partye stem saam en het ooreengekom oor die volgende feite. Die leerder pleit soos volg en maak die volgende erkennings:
- 5.2 Die leerder erken dat hy/sy die klag, soos dit in die klagstaat uiteengesit word, gelees het; dat hy/sy die aard en betekenis daarvan verstaan, en dat hy/sy skuldig pleit ten opsigte van die klag van _____ (*herhaal net kortliks die besonderhede van die klag/klagte*), en bevestig die volgende:
- 5.3 Die leerder erken dat hy/sy vrywillig, ongedwonge, ten volle bewus, en sonder onbehoorlike bēinvloeding die ooreenkoms aangegaan het.
- 5.4 Die leerder erken voorts dat hy/sy persoonlik kennis dra van die skulderkennings hier onder:
- 5.5 *SIT FEITE VAN OORTREDING HIER UITEEN*
- 5.6 Die leerder erken ook dat hy/sy deurgaans bewus was dat sy/haar optrede teenstrydig is met die skool se gedragskode, en dat hy/sy gestraf kan word.

6. VERSAGTENDE OMSTANDIGHEDDE

- 6.1 Die leerder het skuldig gepleit.
- 6.2 Die leerder het geen vorige veroordelings nie (indien van toepassing).
- 6.3 *NOEM VERDERE OMSTANDIGHEDDE WAT VAN TOEPASSING KAN WEES*

7. VERSWARENDE OMSTANDIGHEDDE

- 7.1 Die betrokke oortreding is van 'n ernstige aard.
- 7.2 Die oortreding was voorbedag (indien van toepassing).
- 7.3 *NOEM VERDERE OMSTANDIGHEDDE WAT VAN TOEPASSING KAN WEES*

8. OOREENKOMS MET BETREKKING TOT 'N REGVERDIGE STRAF

- 8.1 Die betrokke partye het ooreengekom oor 'n gepaste straf, en versoek die beheerliggaam om die straf op te lê.
- 8.2 Die erns van die oortreding, die belang van die skoolgemeenskap, en die persoonlike omstandighede van die leerder is deur al die partye in ag geneem.
- 8.3 Die partye kom ooreen dat die volgende in die betrokke omstandighede 'n billike en regverdige straf uitmaak:

SIT STRAF HIER UITEEN

GETEKEN TE _____ OP HIERDIE _____ DAG VAN _____ 20____

_____

LEERDER

_____

REGSVERTEENWOORDIGER VAN DIE LEERDER

_____

AANKLAER